

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

שם השיעור: מסרים מנחמים במגילת איכה (שיעור מס' 124)

שם המרצה: יעל ציגלר (כתובת דוא"ל: yaelziegler@gmail.com)

1) הנביאים ומגילת איכה

ירמיהו פרק יד	איכה פרק א
<p>(טז) והעם אשר־המה נבאים להם יהיו משלכים בחצות ירושלים מפניו הרעב והחרב ואין מקבר להמה המה נשיהם ובניהם ובנותיהם ושפכתי עליהם את־רעטם: (יז) ואמרתי אליהם את־הדבר הזה תלדנה עיני דמעה לילה ויומם ואל־תדמינה כי שבר גדול נשברה בתולת בת־עמי מפה נחלה מאד: (יח) אם־יצאתי השדה והנה חללי־חרב ואם באתי העיר והנה תחלואי רעב כי־גם־נביא גם־כהן סחרו אל־ארץ ולא ידעו:</p>	<p>מחוץ שפלה־חרב בבית כמות איכה פרק ב שכבו לארץ חוצות נער וזקן בתולתי ובחורי נפלו בחרב איכה פרק ב כלו בדמעות עיני חמרמרו מעי נשפך לארץ כבדי על־שבר בת־עמי בעטף עולל ויוזק ברחבות קריה. איכה פרק ב הוריתי כנחל דמעה יומם ולילה אל־תתני פוגת לך אל־תדם בת־עיניך</p>

יחזקאל פרק ז	איכה פרק א
<p>(ב) ואתה בן־אדם כה־אמר א־דני ה' לאדמת ישראל קץ בא הקץ על־ארבעת ארבע כנפות הארץ: (ג) עתה הקץ עליך ושלחתי אפי בך ושפטתיך בדרבך ונתתי עליך את פלתועבתיך: (ד) ולא־תחוס עיני עליך ולא אחמול .. (ו) קץ בא בא הקץ הקיץ אלך הנה באה: ... (ח) עתה מקרוב אשפוך חמתי עליך וכליתי אפי בך ... (טו) החרב בחוץ והדבר והרעב מבית אשר בשדה בחרב ימות ואשר בעיר רעב ודבר יאכלנו: ... (יח) וחגרו שקים ובסרתם אותם פלצות ואל כל־פנים בושה ובכל־ראשיהם קרחה: (יט) כספם בחוצות ישליכו וזהבם לנדה יהיה כספם וזהבם לא־יוכל להצילם ביום עברת ה' כפשם לא ישבעו ומעיהם לא ימלאו כי־מכשול עונם היה: (כ) וצבי עדין לגאון שמהו וצלמי תועבתם שקוציהם עשו בו על־כן נתתיו להם לנדה: ... (כד) והבאתי רעי גוים וירשו את־בתיהם והשבותי גאון עזים ונחלו מקדשיהם: ... (כו) הוה על־הוה תבוא</p>	<p>חטא חטאה ירושלים על־כן לנידה היתה איכה פרק א מחוץ שפלה־חרב בבית כמות איכה פרק ב בלע א־דני לא ולא חמל ... שפך כאש חמתו: איכה פרק ב גם־נביאיה לא מצאו חזון מה' ... ידמו זקני בת־ציון העלו עפר על־ראשם חגרו שקים. איכה פרק ד איכה יועם זהב ישנא הפתם הטוב תשתפכנה אבני־קדש בראש כל־חוצות: איכה פרק ד כלה ה' את־חמתו שפך חרון אפו איכה פרק ד קרב קצינו מלאו ימינו כי־בא קצינו: איכה פרק ה נחלתנו נהפכה לזרים בתינו לנכרים:</p>

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

	ושמעה אל-שמועה תהיה ובקשו חזון מנביא ותורה תאבד מפהו ועצה מזקנים:
--	--

(2) השוואה בין דברים כ"ח לבין מגילת איכה

דברים כ"ח:	איכה:
ככה... אשר לא-תוכל להרפא (כ"ח, כ"ז, ל"ה)	כִּי גָדוֹל פְּנֵים שִׁבְרֶךָ מִי יִרְפָּא לָךְ (ב', י"ג)
יולך ה' אתך ואת-מלכך אשר תקים עליך אל-גוי אשר לא-ידעת (כ"ח, ל"ו)	מִלְכָּה וְשָׂרֶיהָ בְּגוֹיִם אֵין תּוֹרָה (ב', ט')
בנים ובנות תוליד ולא-יהיו לך כי ילכו בשבי (כ"ח, מ"א)	עולליה הלכו שבי לפני-צָר (א', ה')
ואתה תרד מטה מטה (כ"ח, מ"ג)	ותרד פלאים (א', ט')
הוא יהיה לראש ואתה תהיה לזנב (כ"ח, מ"ד)	היו צריה לראש איביה שלו (א', ה')
ורדפוה והשיגוה עד השמדך (כ"ח, מ"ה)	כל-רדפיה השיגוה בין המצרים (א', ג')
ובתו על ברזל על-צוארך עד השמידו אתך (כ"ח, מ"ח)	על צוארנו נרדפנו (ה', ה')
ישא ה' עליך גוי מרחק מקצה הארץ כאשר ידאה הנשאר (כ"ח, מ"ט)	קלים היו רדפינו מנשרי שמים (ד', י"ט)
גוי עד פנים אשר לא-ישא פנים לזקן ובער לא יחן (כ"ח, נ')	פני כהנים לא נשאו וזקנים לא חננו (ד', ט"ז)
הצר לך בכל-שעריך עד רדת חמתיה הגבהת (כ"ח, נ"ב)	חשב ה' להשחית חומת בת-ציון ... ויאבל-חל וחומה יחדו אמללו: טבעו בארץ שעריה (ב', ח'-ט')
מתתו לאחד מהם מבשר בניו אשר יאכל מבלי השאיר-לו כל (כ"ח, נ"ה)	אם-תאכלנה נשים פרים עללי טפחים (ב', כ')
בבליה אשר תלד פיתאכלם בחסר-כל בסתר (כ"ח, נ"ז)	ידי נשים רחמניות בשלו ילדיהו היו לברות למו בשבר בת-עמי: (ד', י')
ובגוים ההם לא תרגיע ולא-יהיה מנוח לכף-רגלך (כ"ח, ס"ה)	היא ישבה בגוים לא מצאה מנוח (א', ג')

(3) איכה רבה א:כג

וכן את מוצא שכל נבואות קשות שנתנבא ירמיה על ישראל הקדים ישעיה ורפאן. ... ירמיה אמר בכה תבכה בלילה, ישעיה אמר (ישעיהו ל', י"ט) בכה לא תבכה חנון יחנך וגו', ... ירמיה אמר דרכי ציון אבילות, ישעיה אמר (שם /ישעיהו/ מ') קול קורא במדבר פנו דרך ה', ירמיה אמר היו צריה לראש, ישעיה אמר (שם /ישעיהו/ ס') והלכו אליך שחוח בני מעניך, ירמיה אמר ויצא מן בת ציון וגו', ישעיה אמר (שם /ישעיהו/ נ"ט) ובא לציון גואל, ירמיה אמר זכרה ירושלם, ישעיה אמר (שם /ישעיהו/ ס"ה) כי הנני בורא שמים חדשים וארץ חדשה ולא תזכרנה הראשונות ולא תעלינה על לב, ירמיה אמר חטא חטאה ירושלם,

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

ישעיה אמר (שם /ישעיהו/ מ"ד) מחיתי כעב פשעך, ירמיה אמר טומאתה בשוליה, ישעיה אמר (שם /ישעיהו/ ד') אם רחץ ה' את צואת בנות ציון, ירמיה אמר ידו פרש צר, ישעיה אמר (שם /ישעיהו/ י"א) יוסף ה' שנית ידו, ירמיה אמר כל עמה נאנחים וגו'... ירמיה אמר סלה כל אבירי, ישעיה אמר (שם /ישעיהו/ ס"ב) סלו סלו המסלה סקלו מאבן, ירמיה אמר על אלה אני בוכיה, ישעיה אמר (שם /ישעיהו/ נ"ב) כי עין בעין יראו וגו', ירמיה אמר פרשה ציון בידיה, ישעיה אמר (שם /ישעיהו/ נ"א) אנכי אנכי הוא מנחמכם, ירמיה אמר צדיק הוא ה', ישעיה אמר (שם /ישעיהו/ ס') ועמך כלם צדיקים... ירמיה אמר ראה ה' כי צר לי, ישעיה אמר (שם /ישעיהו/ ס"ו) וראיתם ושש לבכם, ירמיה אמר שמעו כי נאנחה אני, ישעיה אמר (שם /ישעיהו/ מ') נחמו נחמו עמי...

4) מבנה של איכה פרק ג'

א-י"ח: הגבר הסובל

י"ט-ל"ט: הרהוריו של הגבר

מ'-ס"ו: הגבר הסובל